

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 37/11

Λουξεμβούργο, 14 Απριλίου 2011

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση C-70/10
Scarlet Extended κατά Société belge des auteurs compositeurs et éditeurs
(Sabam)

Κατά την άποψη του γενικού εισαγγελέα P. Cruz Villalón, μέτρο δυνάμει του οποίου ένας φορέας παροχής υπηρεσιών προσβάσεως στο διαδίκτυο υποχρεώνεται να εφαρμόσει σύστημα φίλτρου και αποκλεισμού των επικοινωνιών μέσω διαδικτύου με σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας θίγει, κατ' αρχήν, τα θεμελιώδη δικαιώματα

Για να επιτραπεί τέτοιο μέτρο, πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατός ο περιορισμός της ασκήσεως των δικαιωμάτων που κατοχυρώνει ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Πρέπει ιδίως να στηρίζεται σε νομική βάση η οποία συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά που απαιτούνται όσον αφορά την «ύπαρξη νόμου»

Τα αρμόδια βελγικά δικαστήρια μπορούν, δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, να εκδώσουν διαταγή για την παύση κάθε προσβολής δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας. Ειδικότερα, ορίζεται ότι όταν τρίτοι χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες διαμεσολαβητή για να προβούν σε μια τέτοια προσβολή, τα δικαστήρια έχουν την εξουσία να εκδώσουν διαταγή περί παύσεως κατά του ίδιου του διαμεσολαβητή.

Η Société belge des auteurs compositeurs et éditeurs (Sabam) ζήτησε τη λήψη προσωρινού μέτρου κατά της Scarlet Extended SA, φορέα παροχής υπηρεσιών προσβάσεως στο διαδίκτυο (ΦΠΠΔ). Η Sabam ζητούσε κατ' αρχάς να διαπιστωθεί η ύπαρξη προσβολής του δικαιώματος του δημιουργού σε σχέση με μουσικά έργα του καταλόγου της, λόγω μη επιτρεπόμενης ανταλλαγής ηλεκτρονικών αρχείων μουσικού περιεχομένου μέσω των παρεχόμενων από τη Scarlet υπηρεσιών, ιδίως με χρήση προγραμμάτων *peer-to-peer*. Η Sabam ζητούσε επίσης να υποχρεωθεί η Scarlet, επί ορισμένη χρηματική ποινή, να παύσει την εν λόγω προσβολή καθιστώντας αδύνατη ή παρεμποδίζοντας κάθε μορφή αποστολής ή παραλαβής εκ μέρους των πελατών της, με χρήση προγραμμάτων *peer-to-peer*, αρχείων που περιλαμβάνουν μουσικό έργο χωρίς έγκριση των δικαιούχων.

Με απόφαση της 26ης Νοεμβρίου 2004, διαπιστώθηκε η ύπαρξη προσβολής του δικαιώματος του δημιουργού. Κατόπιν τεχνικής πραγματογνωμοσύνης, η Scarlet υποχρεώθηκε, με δεύτερη απόφαση εκδοθείσα στις 29 Ιουνίου 2007, να παύσει την προσβολή του δικαιώματος του δημιουργού καθιστώντας αδύνατη κάθε μορφή αποστολής ή παραλαβής εκ μέρους των πελατών της, με χρήση προγραμμάτων *peer-to-peer*, ηλεκτρονικών αρχείων που περιλαμβάνουν μουσικά έργα του καταλόγου της Sabam, εντός εξαμήνου¹ και επί ημερήσια χρηματική ποινή 2.500 ευρώ σε περίπτωση μη συμμορφώσεως προς την απόφαση.

Η Scarlet άσκησε έφεση κατ' αυτής της αποφάσεως ενώπιον του Cour d'appel de Bruxelles (Εφετείο Βρυξελλών) το οποίο καλείται να επικυρώσει ή να καταργήσει το μέτρο που ελήφθη κατά της Scarlet. Στο πλαίσιο αυτό, το Cour d'appel de Bruxelles ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει εάν το δίκαιο της Ένωσης και, ιδίως, τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνει ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων επιτρέπουν σε εθνικό δικαστήριο να λάβει μέτρο, με τη μορφή εκδόσεως διαταγής, προκειμένου να υποχρεωθεί ο φορέας παροχής προσβάσεως στο διαδίκτυο να εφαρμόσει σύστημα φίλτρου και αποκλεισμού των επικοινωνιών μέσω διαδικτύου.

¹ Εντούτοις, η επιβολή της ποινής τελικώς ανεστάλη έως τις 31 Οκτωβρίου 2008.

Στις προτάξεις που ανέπτυξε σήμερα, ο γενικός εισαγγελέας διαπιστώνει ότι το σύστημα του οποίου ζητείται η εφαρμογή πρέπει να διασφαλίζει, πρώτον, τη χρήση φίλτρου για όλες τις ανταλλαγές δεδομένων μέσω του δικτύου της Scarlet, προκειμένου να ανιχνευθούν όσες επικοινωνίες συνεπάγονται προσβολή του δικαιώματος του δημιουργού. Δεύτερον, με βάση την επιλογή μέσω φίλτρου, το σύστημα πρέπει να διασφαλίζει τον αποκλεισμό όσων επικοινωνιών συνεπάγονται πράγματι προσβολή του δικαιώματος του δημιουργού, είτε σε επίπεδο αιτήσεως για μεταβίβαση δεδομένων είτε επ' ευκαιρία της αποστολής τους.

Ο P. Cruz Villalón εκτιμά ότι η σχετική διαταγή έχει τον χαρακτήρα **γενικής υποχρέωσης η οποία προορίζεται, σε ορισμένο χρονικό διάστημα, να ισχύσει σε μόνιμη βάση για όλους τους φορείς παροχής προσβάσεως στο διαδίκτυο**. Ειδικότερα, ο γενικός εισαγγελέας τονίζει ότι το μέτρο πρόκειται να επηρεάσει επί μακρόν έναν μη προσδιορισμένο αριθμό φυσικών και νομικών προσώπων χωρίς να λαμβάνει υπόψη την τυχόν συμβατική σχέση που τα συνδέει με τη Scarlet ή το κράτος της κατοικίας/έδρας τους. Το σύστημα πρέπει να μπορεί να παρεμποδίζει την αποστολή από έναν χρήστη του διαδικτύου που είναι συνδρομητής της Scarlet προς έναν άλλο χρήστη του διαδικτύου, συνδρομητή ή μη της Scarlet και κατοίκου ή όχι Βελγίου, κάθε αρχείου που εικάζεται ότι συνιστά προσβολή ενός δικαιώματος η εκμετάλλευση, συλλογή και προστασία του οποίου έχει ανατεθεί στη Sabam. Πρέπει επίσης να μπορεί να παρεμποδίζει τη λήψη από τους χρήστες του διαδικτύου που είναι συνδρομητές της Scarlet κάθε αρχείου το οποίο προέρχεται από άλλους χρήστες του διαδικτύου και συνιστά προσβολή του δικαιώματος του δημιουργού. Επιπλέον, το μέτρο πρέπει να εφαρμοστεί *in abstracto* και προληπτικά, χωρίς δηλαδή να έχει προηγουμένως διαπιστωθεί προσβολή ή επαπειλούμενος κίνδυνος προσβολής δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας.

Επιπλέον, ο γενικός εισαγγελέας διευκρινίζει ότι το εν λόγω μέτρο εμφανίζεται ως **νέα υποχρέωση**. Ειδικότερα, δυνάμει αυτού του μέτρου, θα επιβληθεί στη Scarlet υποχρέωση για την επίτευξη αποτελέσματος όσον αφορά την προστασία μέσω του προαναφερθέντος συστήματος των δικαιωμάτων του δημιουργού της Sabam επί ορισμένη χρηματική ποινή. Επίσης, θα την επιβαρύνει με το κόστος εφαρμογής του συστήματος φίλτρου και αποκλεισμού. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το προς εφαρμογή σύστημα θα έχει ως συνέπεια να ανατεθεί κατά σημαντικό μέρος στους φορείς παροχής προσβάσεως στο διαδίκτυο η νομική και οικονομική ευθύνη για την καταπολέμηση της παράνομης τηλεφορτώσεως έργων που αποτελούν προϊόντα πειρατείας στο διαδίκτυο.

Με αυτά τα δεδομένα, ο P. Cruz Villalón εκτιμά ότι η εφαρμογή του εν λόγω συστήματος φίλτρου και αποκλεισμού συνιστά **περιορισμό του δικαιώματος στον σεβασμό του απορρήτου των επικοινωνιών και του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία κατοχυρώνει ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων**. Ομοίως, η εφαρμογή αυτού του συστήματος θα περιορίσει το δικαίωμα στην πληροφόρηση το οποίο επίσης κατοχυρώνει ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Πάντως, ο γενικός εισαγγελέας **υπενθυμίζει ότι ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων επιτρέπει περιορισμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που κατοχυρώνει υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί «προβλέπονται από τον νόμο»**. Κατ' εφαρμογή της σχετικής νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, ο P. Cruz Villalón εκτιμά ότι οι περιορισμοί πρέπει να στηρίζονται σε νομική βάση η οποία συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά που απαιτούνται όσον αφορά την «ύπαρξη νόμου». Επομένως, κατά τη γνώμη του, **περιορισμός των δικαιωμάτων και ελευθεριών των χρηστών του διαδικτύου μπορεί να επιτραπεί μόνον εφόσον στηρίζεται σε εθνική νομική βάση η οποία είναι προσβάσιμη, σαφής και προβλέψιμη**.

Κατά τον γενικό εισαγγελέα όμως, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι η υποχρέωση των φορέων παροχής προσβάσεως στο διαδίκτυο να εφαρμόσουν με δικά τους έξοδα το επίμαχο σύστημα φίλτρου και αποκλεισμού έχει προβλεφθεί εκ των προτέρων και κατά τρόπο ρητό, σαφή και ακριβή. Ειδικότερα, η υποχρέωση που επιβλήθηκε στους φορείς παροχής προσβάσεως στο διαδίκτυο είναι, αφενός, **ιδιάζουσα και, αφετέρου, «νέα», δηλαδή μη προσδοκώμενη**. Επιπλέον, ο γενικός εισαγγελέας τονίζει ότι ούτε το σύστημα φίλτρου το οποίο προορίζεται να έχει συστηματική, καθολική, διαρκή και μόνιμη εφαρμογή, ούτε ο μηχανισμός αποκλεισμού ο οποίος θα

μπορεί να ενεργοποιείται χωρίς τα θιγόμενα πρόσωπα να μπορούν να αμφισβητήσουν ή να αντιταχθούν στην εφαρμογή του, παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις.

Κατά συνέπεια, ο γενικός εισαγγελέας προτείνει στο Δικαστήριο να αποφανθεί ότι το δίκαιο της Ένωσης αντίκειται στη λήψη μέτρου από εθνικό δικαστήριο κατ' εφαρμογή βελγικής νομικής διατάξεως δυνάμει του οποίου ο φορέας παροχής υπηρεσιών προσβάσεως στο διαδίκτυο υποχρεώνεται να εφαρμόσει όσον αφορά το σύνολο της πελατείας του, *in abstracto* και προληπτικά, με αποκλειστικώς δικά του έξοδα και για απεριόριστο χρονικό διάστημα, σύστημα φίλτρου για το σύνολο των επικοινωνιών μέσω διαδικτύου που πραγματοποιούνται μέσω των υπηρεσιών του (ιδίως με τη χρήση προγραμμάτων *peer-to-peer*) προκειμένου να εντοπίσει εντός του δικτύου του την κυκλοφορία ηλεκτρονικών αρχείων που περιλαμβάνουν μουσικά, κινηματογραφικά ή ραδιοτηλεοπτικά έργα επί των οποίων τρίτος διατείνεται ότι κατέχει δικαιώματα και, στη συνέχεια, να παρεμποδίσει τη μεταφορά των αρχείων αυτών, σε επίπεδο αιτήσεως για μεταβίβαση δεδομένων ή επ' ευκαιρία της αποστολής.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582